

VRAAGBAAK: REACTIE OP HET MERK FS

door P. Smiesing

De oproep in Vraagbaak van nr. 103 van PKN aan verzamelaars of er ook elders in het land 17e-eeuwse pijpen met het merk **FS** zijn gevonden, heeft twee positieve reacties opgeleverd.

Lia Schouten uit Gouda meldde dat producten voorzien van dit merk uit Schoonhoven afkomstig zijn en dat zijzelf zo'n pijpje in haar verzameling heeft. Bovendien bevinden zich maar liefst achttien exemplaren met dit merk in de verzameling van de A.W.S. (Archeologische Werkgroep Schoonhoven).

Zes pijpjes berusten bij het A.W.S.-lid Gerard Overbeek, terwijl Leen den Toon uit Schoonhoven eveneens een pijpje met het merk FS bezit.

Al deze 26 pijpjes zijn in Schoonhoven gevonden, en aangezien een deel ervan niet beroekt is, mogen we aannemen dat de FS-maker een Schoonhovense pijpenmaker is. In ieder geval hebben we uit de tekeningen in het vorige nummer en hieronder enigszins een idee hoe het model van de zeventiende eeuw eruit ziet.

Van de heer Dick Pons uit Zwolle ontving ik de volgende mededeling. In zijn verzameling bevinden zich drie pijpfragmenten met dit ongekroonde merk, namelijk een steelfragment met hiel dat gevonden werd in Lopik, een geglasde pijpenkop die gevonden werd in het centrum van Rotterdam, en een kop met steelfragment die in Maassluis gevonden is.

Deze laatste vondst is eveneens geglasd en vertoont op de steel vier ruitvormige stempels waarin in elk een lelle (zie tekening).

Ook deze pijpen zijn zeer waarschijnlijk in Schoonhoven vervaardigd en vonden via de rivier de Lek hun weg naar rokers in Rotterdam en Maassluis. De vindplaats Lopik ligt slechts vijf km van Schoonhoven.

Met dank aan Lia Schouten en Dick Pons.

